

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.6.2026

Yksityisestä varhaiskasvatuksesta perittävät asiakasmaksut 1.8.2026 alkaen

Yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut (=palveluseteliasiakkaan omavastuuosuus) määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan ohjeiden mukaisesti samalla tavoin, kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Maksut tarkistetaan viimeistään indeksikorotusten yhteydessä.

Varhaiskasvatusmaksu määräytyy perheen koon, palveluntarpeen ja bruttotulojen mukaan. Varhaiskasvatusmaksu määritellään heti varhaiskasvatussuhteen alettua, ja se määrätään toistaiseksi. Yksityisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu on tuntiperustainen.

Tulorajat ja maksuprosentit ovat seuraavat:

Perheen koko, hlö	Tuloraja, €/kk	Korkein maksu%	Tulot, joilla ylin maksu
2	4 369 €	10,7	7 500 €
3	5 635 €	10,7	8 765 €
4	6 399 €	10,7	9 530 €
5	7 163 €	10,7	10 293 €
6	7 925 €	10,7	11 055 €

Kokoaikainen varhaiskasvatusmaksu saadaan, kun perheen bruttotuloista vähennetään tuloraja ja kerrotaan saatu erotus korkeimmalla maksuprosentilla.

Maksun enimmäismäärä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa voi nuorimman lapsen osalta olla enintään 335 € kuukaudessa. Jos tulojen mukainen maksu on lasta kohden vähemmän kuin 32 €, maksua ei peritä.

Jos varhaiskasvatuksessa on samasta perheestä useampi kuin yksi lapsi, ikäjärjestyksessä seuraavaksi nuorimmasta kokoaikaisessa

varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätään maksu, joka on 40 % (134 €) nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 % nuorimman lapsen maksusta.

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulo rajaa 295 € kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Varhaiskasvatuksen maksupäätös perustuu tulotoselvitykseen tai korkeimman varhaiskasvatusmaksun hyväksymiseen. Tulotoselvitys toimitetaan varhaiskasvatuspalveluihin palvelusetelihakemuksen yhteydessä, sähköisesti eDaisy-palvelun (<https://kontiolahti.daisynet.fi>) kohdassa "Tulotodistukset" tai postitse osoitteeseen Kontiolahden kunta, Varhaiskasvatuspalvelut, Keskuskatu 8, 81100 Kontiolahti. Tulotoselvityksen liitteineen voi toimittaa myös sähköpostitse toimistosihteerille. Halutessaan voi pyytää toimistosihteerä lähettämään salatun sähköpostiviestin, johon vastaamalla voi toimittaa tulotoselvityksen.

Tulotiedot tulee toimittaa viipymättä, yksityisessä varhaiskasvatuksessa kuitenkin **viimeistään varhaiskasvatuksen aloittamiskuukauden 15. päivään mennessä**. Maksu määrätään enimmäismaksun suuruiseksi, mikäli hakija ei halua toimittaa perheen tulotietoja tai jos tulotietoja ei pyynnöstä huolimatta ole toimitettu vaadittuun aikaan mennessä. Jos tulotiedot toimitetaan myöhemmin, voidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksua tarkistaa seuraavan kuukauden alusta alkaen.

1. Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajan tulee ilmoittaa hakuvaiheessa samassa taloudessa asuvien aikuisten tiedot hakemukselle. Tietoja tarkistetaan myös väestörekisterijärjestelmän kautta.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka.

Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

2. Kuukausimaksun laskuttaminen

Varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta määrätään kuukausimaksu. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa palveluntuottaja laskuttaa asiakasmaksun asiakkaalta. Palveluntuottajilla on omat laskutuskäytäntönsä myös mm. maksukehotusten ja perinnän osalta.

Kunta suosittelee perimään asiakasmaksun yhdeltätoista kuukaudelta toimintavuoden aikana (toimintavuosi alkaa 1.8.). Maksuton kuukausi on heinäkuu sillä edellytyksellä, että lapsen varhaiskasvatus on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen. Mikäli varhaiskasvatus alkaa 1.9. tai sen jälkeen kesken toimintavuoden, maksu peritään myös heinäkuulta.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.

3. Tuntiperustainen maksu

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu perustuu varattuun palveluntarpeeseen. Perhe valitsee kuukaudessa tarvitsemansa varhaiskasvatusajan alla olevien palveluntarpeen maksuportaiden mukaisesti.

Hoidontarpeen muuttuessa tulee täyttää päiväkodin kanssa uusi palvelusopimus ja tehdä uusi palvelusetelihakemus. Hoidontarpeen muutoksen on oltava voimassa vähintään kolme (3) kuukautta.

Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääsääntöisesti kunnallisena palveluna ja vain painavista syistä poikkeustapauksissa yksityisessä päiväkodissa. Lähtökohtana on tarjota lapselle ehjä päivä samassa yksikössä.

Perusopetuslain mukainen esiopetusaika on maksutonta. Jos lapsi tarvitsee esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, tuntimäärä ja maksu määrätään alla olevan taulukon mukaan. Esiopetus aikana ei kuitenkaan koskaan peritä yli 85% maksua.

Varattuja tunteja h/kk	% kokoaikaisen kuukausimaksusta
0-55	40
56-80	60
81-110	70
111-150	85
151-	100

4. Maksun määrittämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot.

Kontiolahden kunnan varhaiskasvatuspalveluissa voidaan käyttää varhaiskasvatusmaksujen määrittämisessä apuna tulorekisteriä ja Kelan etuustietopalvelu Kelmua. Tulorekisteri on monen eri viranomaisen yhteinen tietokanta, joka kokoaa yhteen ansio-, eläke- ja etuustiedot.

Huoltaja voi ilmoittaa hyväksyvänsä tulorekisteritietojen käyttämisen asiakasmaksun määrittämisessä, jolloin tulorekisterissä olevia tuloja ei tarvitse ilmoittaa erikseen. Muussa tapauksessa kaikki tulotiedot tulee toimittaa varhaiskasvatuksen toimistosihteerille.

Huoltajien on kuitenkin ilmoitettava itse

- yritystulot
- pääoma- ja osinkotulot, korkotulot
- metsätulot
- vuokratulot ja yhtiövastike
- aikuiskoulutustuki
- opiskelujen aikaiset ansiotulot
- varhaiskasvatuksessa olevan lapsen/lasten tulot, esim. elatusapu tai -tuki, eläke
- apurahat
- vähennettävät erät: maksettu elatusapu

Opiskelijat toimittavat oppilaitoksen läsnäolotodistuksen liitteeksi tuloksetilvitykseen.

Huomioitavia tuloja ovat:

- ansiotulot (brutto), myös palkan osana maksettava tuotantopalkkiot, vuorolisät, provisiot yms.

- luontaisedut (esim. auto-, ruoka-, puhelin- ja asuntoetu)
- lomarahat: lisätään 5 % bruttopalkasta kuukautta kohti, mikäli lomarahat ei sisälly maksun määrittelyssä käytettyyn kertymään (esim. vasta työn aloittaneet). Mikäli lomarahaa ei makseta, on siitä toimitettava työnantajan todistus.
- pääomatulot (esim. korko-, osinko- ja vuokratulot). Vuokratuloista vähennetään **hoitovastike**. Vähennettäviä eivät ole mm. rahoitusvastike, vesimaksut, laajakaistamaksut eivätkä autopaikkamaksut.
- metsätulot
- itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Tulojen määrittely riippuu yritysmuodosta.
- verolliset päivärahat (eivät matkustussäännön mukaisia päivärahoja)
- eläkkeet ja elinkorot (myös lasten, jotka ovat päivähoidossa)
- elatusavut ja elatustuet päivähoidossa olevista lapsista. Lasten tulot otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa olevien lasten osalta.
- työttömyysturvalain mukainen päiväraha lapsikorotuksineen
- Kelan maksama peruspäiväraha lapsikorotuksineen
- työvoimakoulutuksen koulutustuki / koulutustuen ansiotuki
- oppisopimuskoulutuksen opintososiaalinen etuus päivärahan osalta
- Kelan ja vakuutusyhtiön maksama kuntoutusraha
- sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha, raskausraha, erityisraskausraha, vanhempainraha, vanhempainraha osittaisena, isyyusraha
- Kelan maksama joustava hoitoraha / osittainen hoitoraha
- tapaturmavakuutuksen päiväraha ja haittaraha
- kunnan maksama omaishoidontuki
- perhehoitajan hoitopalkkio
- tutkimusapuraha (ei jatko-opintoja/väitöskirjan tekoa varten myönnetty)
- apurahat ja stipendit, joita ei ole myönnetty opintojen johdosta
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot

Jos kuukausitulot vaihtelevat, tarkastellaan tuloja viimeksi kuluneen kahdentoista kuukauden ajalta eri pituisin jaksoin (kolmesta kahteentoista kuukautta).

Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot **korotettuna** niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Opiskelijoiden opintojen ohella työskentelystä saadut ansiot otetaan huomioon. Samoin otetaan huomioon kesäansiot niin, että kesäansioiden yhteissumma jaetaan kahdellatoista kuukaudella.

Yrittäjät tekevät **yrittäjän tulosiselvityksen** ja toimittavat lisäksi tarvittavat selvitykset liitteiksi tulosiselvitykseen. Yritysmuodosta riippuen liitteet ovat

- YKSITYINEN LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJA: tuloslaskelma ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, päätös mahdollisesta starttirahasta tai

yritystuesta, viimeisin vahvistettu verotuspäätös, ennakoverotodistus kuluvalle vuodelle, tilinpäätös tai välitilinpäätös

- AVOIN YHTIÖ JA KOMMANDIITTIYHTIÖ: tuloslaskelma ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, päätös mahdollisesta starttirahasta tai yritystuesta, viimeisin vahvistettu verotuspäätös, ennakoverotodistus kuluvalle vuodelle, tilinpäätös tai välitilinpäätös
- OSAKEYHTIÖ: palkkalaskelma tai -todistus palkoista (maksetut palkat, palkkiot, luontaisedut). Palkkalaskelmassa tai -todistuksessa tulee näkyä kertymätiedot edelliseltä ja kuluvalta vuodelta. Todistus tai päätös osingonjaosta, muut pääomatulot.
- MAA- JA METSÄTALOUSRITTÄJÄ: viimeksi vahvistettu verotuspäätös sekä ko. vuoden veroehdotus kokonaisuudessaan

Mikäli aloittavan yrittäjän tulot perustuvat arvioon (esim. tilitoimiston), uudet tulotiedot on toimitettava kuuden kuukauden kuluttua. Mahdollinen maksun muutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Osinkotulona huomioidaan verotettava ja verovapaa ansio- ja pääomatulo julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä. Osinkotulo huomioidaan edellisen vuoden verotuspäätöksen perusteella.

Metsätulo, oma ja yhtymän metsäntuotto:

Metsätulona otetaan huomioon keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja metsätalouden korot.

- TOIMITETTAVAT SELVITYKSET: kiinteistötunnukset/sijaintikunta sekä pinta-alat, esim. viimeisin esitetytty veroilmoitus josta ko. tiedot saatavissa.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava osuu (syytinki).

Tulot, joita ei huomioida:

- lapsilisää
- vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta
- kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta
- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- sotilasavustusta
- rintamalisää
- opintorahaa
- aikuiskoulutustukea
- opintotuen asumislisää
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta

- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta
- julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea

5. Maksun tarkistaminen ja muuttaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi.

Asiakkaan tulee välittömästi ja oma-aloitteisesti ilmoittaa ja tehdä tuloseselvitys silloin, kun perheen yhteenlasketut bruttotulot nousevat tai laskevat. Tiedot eivät tule kuntaan automaattisesti.

Lisäksi asiakkaan tulee välittömästi ilmoittaa seuraavista muutoksista varhaiskasvatuksen toimistosihteerille:

- osoitteenmuutos
- palveluntarve muuttuu
- huoltajuuden muutos
- perheen koon muutos: syntyy lapsi tai lapsi täyttää 18 vuotta
- opintojen aloittaminen tai lopettaminen
- työttömäksi jääminen tai työttömyyden jälkeinen paluu työhön/opiskelijaksi tms.
- raskaus- tai vanhempainvapaalle tai kotihoidon tuelle jääminen tai niiden jälkeinen muutos
- yrittäjäksi ryhtyminen tai yritystoiminnan päättäminen ja sen jälkeinen muutos

Huoltajilla on velvollisuus ilmoittaa välittömästi muutoksesta toimistosihteerille. Muutos huomioidaan kirjallisen ilmoituksen saapumiskuukauden alusta lukien.

Mikäli tulot perustuvat arvioon, tulot tarkistetaan neljännesvuosittain ja mahdollinen maksumuutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Viranhaltijan tekemä virhe maksun määrittämisessä: Jos virhe aiheuttaa hyvityksen, maksu on oikaistava takautuvasti ja liikaa maksettu varhaiskasvatusmaksu on palautettava huoltajille. Jos virhe aiheuttaa lisälaskutuksen, maksua ei oikaista takautuvasti, vaan se oikaistaan seuraavasta laskutuksesta alkaen.

6. Maksun periminen vanhempainvapaan ajalta

Jos lapsi on poissa huoltajan vanhempainvapaan aikana, niiltä päiviltä ei saa periä asiakasmaksua. Varhaiskasvatussuhteen on kuitenkin jatkuttava heti vapaan jälkeen. Ilmoitus ja päätös vapaasta toimitetaan lapsen varhaiskasvatuspaikkaan.

Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Yli viisi päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Kertaluonteisesta enintään viisi päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta. (Varhaiskasvatustaki 540/2018 § 15.)

7. Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen

Varhaiskasvatuksen kuukausimaksu voidaan määräaikaisesti alentaa tai jättää perimättä toimeentuloedellytysten tai huollollisten näkökohtien perusteella. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016 § 13). Perhe ilmoittaa toimeentulotuesta tulotietoja toimittaessaan. Maksun alentamisesta päättää varhaiskasvatuksen päällikkö.